

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/746/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112232797
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Doležajová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4112232797.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Doležajovej a členov senátu JUDr. Dušana Harbutu a JUDr. Márie Malíkovej, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSŤ, s. r. o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zast. Fridrich Paľko, s. r. o. so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti žalovanej: Slovenská republika a v jej mene konajúce Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 4. júla 2014 č. k. 6C/65/2013-47, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žalovanej nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa voči žalovanej domáhal zaplataenia sumy 4.094,84 eura ako náhrady škody a sumy 818,97 eura ako nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Nitra v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 24Er/530/2010. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Svoje rozhodnutie právne oprel o ust. § 3 ods. 1 písm. d/, ods. 2, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2 a § 19 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ako i ust. § 41 ods. 2 a § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov platného do 31. 05. 2010, do 31. 05. 2011 a od 01. 06. 2011. Z hľadiska skutkového stavu mal za preukázané, že v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 24Er/530/2010 podal súdny exekútor súdu dňa 15. 07. 2010 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, exekučným titulom bol rozsudok stáleho rozhodcovského súdu a žiadosť bola uznesením Okresného súdu Nitra (ďalej len „exekučný súd“) zo dňa 08. 12. 2010 č. k. 24Er/530/2010-10 zamietnutá. Exekučné konanie bolo zastavené uznesením zo dňa 27. 12. 2011 č. k. 24Er/530/2010-17. Prioritne sa zaoberal námietkami vyslovenými žalovanou v jej písomnom vyjadrení a v tejto súvislosti konštatoval, že i keď žalobca podal žalobu na Okresnom súde Nitra dňa 28. 09. 2012, a teda pred uplynutím 6-mesačnej lehoty podľa § 16 zák. č. 514/2003 Z. z., pretože žiadosť o prerokovanie svojho nároku doručil žalovanej dňa 23. 04. 2012, nie je to dôvod na zamietnutie jeho žalobu, keď k rozhodovaniu o týchto žalobách dochádza už po uplynutí 6-tich mesiacov a nárok žalobcu uspokojený nebol. Rovnako za nedôvodnú považoval žalovanou vznesenú námietku premlčania pri uplatnení nároku pred 23. 04. 2009, keďže žalobca podal žalobu dňa 28. 09. 2012, z exekučného spisu je zrejmé, že žiadosť o udelenie poverenia bola exekučnému súdu doručená dňa 15. 07. 2010, bolo o nej rozhodnuté dňa 08. 12. 2010, a teda po 23. 04. 2009, čo znamená, že žalobca si svoj nárok na súde uplatnil pred uplynutím zákonnej 3-ročnej premlčacej lehoty. Opierajúc sa o ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku dôvodil, že v tomto ustanovení

je zvýraznená zodpovednosť exekučného súdu za vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, kedy vydanie poverenia musí byť výsledkom náležitého preskúmania exekučného titulu, žiadosti o vydanie poverenia a návrhu na vykonanie exekúcie s tým, že exekučný súd vydá poverenie na vykonanie exekúcie do 15 dní, avšak táto lehota je pre súd záväzná len do tej miery, že jej nedodržanie by mohlo byť označené za zbytočný prieťah a mohlo by sa prípadne skúmať aj v rámci disciplinárnej zodpovednosti; inak lehota má poriadkový charakter, a preto na záver o zbytočných prieťahoch nebude stačiť len jej prekročenie, ale aj ďalšie relevantné okolnosti prípadu. Za nesprávny úradný postup preto možno považovať len taký postup súdu, keď doba trvania na vydanie rozhodnutia nezodpovedá zložitosti a právnej náročnosti, ako aj počtu vybavovaných vecí. Poukázal tiež na to, že ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného v znení do 31. 05. 2010 obsahovalo iba zákonnú lehotu na vydanie poverenia, avšak neobsahovalo lehotu na vydanie uznesenia o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia, z ktorého dôvodu nie je možné konštatovať nesprávny úradný postup súdu pre nevydanie rozhodnutia v zákonom ustanovenej lehote. Naviac od 01. 06. 2010 bolo znenie predmetného ustanovenia zmenené tak, že lehota 15 dní neplatí pri rozhodovaní o exekučnom titule podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ Exekučného poriadku, a preto sa stotožnil s tvrdeným žalovanej, že 15-dňová lehota na vydanie poverenia neplatí, pokiaľ ide o rozhodnutie rozhodcovského súdu, ktorý je exekučným titulom, a teda, že akýkoľvek nárok žalobcu vychádzajúci z nesprávneho úradného postupu v podobe nerozhodnutia v 15-dňovej lehote v exekučných konaniach, ktoré začali po 01. 06. 2011, nemá žiadnu oporu v zákone. Argumentoval tiež, že v predmetných exekúciách sa súd zaoberá materiálnym predpokladom exekúcie a to exekučným titulom, ktorým boli rozsudky Stáleho rozhodcovského súdu a tieto posudzoval v súlade s ust. § 45 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, ako aj judikatúrou, podľa ktorej exekučný súd nedisponuje právomocou rušiť či meniť rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom, avšak v exekučnom konaní je zo zákona oprávnený a povinný preskúmať rozhodcovský rozsudok a tiež skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy, čo podporil i odkazom na označené rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR. Mal za to, že vzhľadom na náročnosť jednotlivých vecí, ako aj počet vecí exekučného súdu, ktoré boli v dotknutých obdobiach vybavované 6-timi vyššími súdnymi úradníkmi, ako i nutnosť preskúmania exekučného titulu po jeho formálnej a materiálnej stránke, nebolo objektívne možné vo veciach rozhodovať v krátkom časovom úseku a tieto okolnosti ovplyvnili dĺžku samotného konania. Táto však nebola zapríčinená nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v porušení zásady rýchlosti konania, a preto rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po uplynutí zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty nie je možné považovať za nesprávny úradný postup z dôvodu nevydania rozhodnutia v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov. Zvlášť, pokiaľ žalobca nepreukázal, že by boli príslušným orgánom v konaní exekučného súdu konštatované prieťahy. V tomto smere poukázal i na rozhodnutie ústavného súdu zo dňa 14. 02. 2013 č. k. IV. ÚS 94/2013-20, ktoré rozhodnutie sa týkalo práve sťažnosti žalobcu namietajúceho porušenie jeho základných práv postupom exekučného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. Er a ktorým bola sťažnosť žalobcu odmietnutá, keď ústavný súd dospel k záveru, že v napadnutých konaniach nie sú splnené podmienky na vyslovenie porušenia zákonného práva sťažovateľa. Dospel preto k záveru, že v prejednávanej veci nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu a nebola preukázaná ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, čím neboli splnené podmienky pre zodpovednosť štátu za žalobcom tvrdenú škodu. Záverom uviedol, že sa stotožňuje s tvrdením žalovanej, že nie je možné opomenúť povahu a predmet konaní, v ktorých malo k nesprávnemu úradnému postupu dôjsť a to pri zohľadnení povahy podnikateľskej činnosti žalobcu a povedomí, ktoré je okolo žalobcu v spojení s touto jeho podnikateľskou činnosťou vytvorené a to aj s ohľadom na list Európskej komisie generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť zo dňa 14. 09. 2010, v ktorom sa konštatuje, že sa zdá, že žalobca po dosiahnutí pochybných rozhodcovských rozsudkov pristupuje k ich výkonu a že súdny exekútor, ktorého žalobca poveril výkonom exekúcie a ktorý je bývalým pracovníkom žalobcu, pokračuje v exekúciách bez toho, aby sa zaoberal nezákonnosťou alebo nemorálnosťou rozhodcovských rozsudkov, z ktorého dôvodu bolo i povinnosťou okresného súdu sa podrobnejšie zaoberať rozhodcovskými rozsudkami ako exekučným titulom. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP a žalovanej, ktorá bola v konaní úspešná, náhradu trov konania nepriznal, pretože sa tohto práva vzdala tým, že si náhradu trov konania neuplatnila, pričom jej ani podstatné trovy v konaní nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvodil, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a postupom súdu účastníkovi konania bola odňatá možnosť konať pred súdom. Namietal, že súd prvého stupňa založil svoje

rozhodnutie na základe a s použitím novej právnej úpravy obsiahnutej v ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z., ktorá sa stala súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti, a teda po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, hoci pri svojom rozhodovaní bol viazaný ust. § 9 ods. 1 v znení zák. č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z. z. Svojím rozhodnutím de iure a de facto tak aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Vytkol mu tiež, že odôvodnenie o zániku nároku na náhradu uplatnenej škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom založil na nedôveryhodnosti údajov, čo platné právo nepozná. V tejto súvislosti poukázal na to, že nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu, a preto mohol niektoré skutočnosti len usudzovať podľa sekundárnych prejavov, ktoré mal v realite, z ktorého dôvodu ako dôkaz označil aj exekučný spis a žiadal použiť v ňom obsiahnuté listiny. Samotná nedôveryhodnosť údajov však nič nemôže zmeniť na tom, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, keď rozhodnutie nebolo vydané v zákonom ustanovenej lehote. Poukázal tiež na to, že súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil svoj názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty, i napriek tomu, že zákonodarcia vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty a za situácie, že exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie totiž nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Ďalej argumentoval, že súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami a jeho povinnosťou je aplikovať platné právo, a navyiac, jeho úvahy negujú stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy, nárast ekonomickej trestnej činnosti, atď.... Rovnako tak Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok spôsobom vyhovujúcim požiadavkám čl. 6 ods. 1, ktorý zahŕňa aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote, a pokiaľ súd a ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickej situácie, tento nedostatok mu nemôže byť dávaný za vinu. Za prejav nesústredenej činnosti súdu prvého stupňa označil jeho presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom v súvislosti s výsledkom konania, nakoľko vyhodnocoval skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli. Podotkol tiež, že v prípade, ak podal návrh na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke na Ústavnom súde SR, bol súd povinný pred rozhodnutím vo veci samej o tomto jeho návrhu osobitne rozhodnúť.

Žalovaná sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadrila.

Odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP s verejným vyhlásením rozhodnutia pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 156 ods. 3 OSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Predmetom tohto konania je žaloba žalobcu, ktorou sa voči žalovanej domáha zaplatenia sumy 4.094,84 eura z titulu náhrady škody a sumy 818,97 eura z titulu nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci vzniknutých mu v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Nitra v exekučnom konaní vedenom na označenom súde pod sp. zn. 24Er/530/2010. Nesprávny úradný postup žalobca vzhliadol v nevydaní rozhodnutia o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote a v prieťahoch v konaní pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pretože k vydaniu rozhodnutia došlo s omeškaním viac ako 295 dní a vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok, keď exekučný súd vykonal opätovné posúdenie práva žalobcu na zaplatenie dlhu v časti istiny, čím vytvoril stav zakladajúci reálnu nevyožiteľnosť istiny a jej príslušenstva založením prekážky veci rozhodnutej.

Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 01. 01. 2013 (ďalej len „zák. č. 514/2003 Z. z.“), ktorý na danú vec dopadá, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe a d) nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosti podľa ods. 1 sa nemožno zbaviť (§ 3 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z.).

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda (§ 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z.).

Podľa § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na: a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení (§ 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z. z.).

Úvodom je potrebné poznamenať, že v nadväznosti na čl. 46 ods. 3 Ústavy SR a čl. 36 ods. 3, 4 Listiny základných práv a slobôd (zák. č. 23/1991 Zb.) je zák. č. 514/2003 Z. z. osobitným zákonom, ktorý upravuje podmienky a spôsob náhrady škody, ktorá vznikla pri výkone verejnej moci. Na to, aby štát zodpovedal za škodu spôsobenú orgánom vykonávajúcim verejnú moc, musia byť splnené podmienky zodpovednosti za škodu podľa tohto zákona. Základnou podmienkou zodpovednosti štátu je, aby škoda bola spôsobená pri výkone verejnej moci orgánom, ktorý vykonáva verejnú moc niektorým zo spôsobov v zákone špecifikovaných, druhým predpokladom je vznik škody alebo nemajetkovej ujmy a treťou podmienkou je, aby medzi konaním, ktoré viedlo k vzniku škody a samotnou škodou, bola daná priama príčinná súvislosť. Dôkazné bremeno na preukázanie splnenia týchto podmienok znáša poškodený a ak preukáže ich splnenie, štát sa svojej zodpovednosti zbaviť nemôže, keďže zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci, má charakter objektívnej zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie. Z hľadiska spôsobu, akým bola škoda spôsobená, zákon rozlišuje základné dva okruhy zodpovednosti za škodu a to zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím (§ 5 a § 6) a zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9). Zároveň je samostatne upravená zodpovednosť štátu za rozhodnutie o zatknutí, zadržaní alebo inom pozbavení osobnej slobody (§ 7), a tiež za rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo o väzbe (§ 8). I keď zákon explicitne nedefinuje pojem „nesprávny úradný postup“, vo všeobecnosti za takýto možno považovať porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti súvisiacej s výkonom verejnej moci, ktorý sa dotýka individuálnych práv a povinností účastníkov daného konania. Z ust. § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. vyplýva, že za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť takéhoto orgánu, zbytočné prietahy v konaní, ako aj iný nezákonný zásah do práv a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb. Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik škody. Pôjde teda najmä o objasnenie príčin, ktoré viedli k určitému výsledku a o starostlivé zváženie všetkých príčinných súvislostí. Z hľadiska objektívnej zodpovednosti štátu ide o vzťah príčinnej súvislosti vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, a preto nesprávny postup orgánu štátu musí byť vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku.

V súdnej veci správne súd prvého stupňa vo svetle týchto záverov posudzoval existenciu predpokladov zodpovednosti žalovanej za škodu uplatňovanú žalobcom v konaní. V tomto smere v potrebnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho i správny právny záver. Niet totiž sporu o tom, ako to vyplýva z obsahu spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 24Er/530/2010, že exekučnému súdu bola dňa

15. 07. 2010 doručená žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, na návrh oprávneného Pohotovosť, s. r. o. proti povinnej L. F., o vymoženie 877,22 eura s príslušenstvom na základe exekučného titulu, ktorým bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská a. s., Bratislava zo dňa 27. 11. 2009 sp. zn. SR 17445/09. Exekučný súd uznesením zo dňa 08. 12. 2010 č. k. 24Er/530/2010-10 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol a následne uznesením zo dňa 27. 12. 2011 č. k. 24Er/530/2010-17, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 01. 06. 2012, exekučné konanie zastavil. Podľa žalobcu takýto postup exekučného súdu vykazuje znaky nesprávneho úradného postupu, keď k rozhodnutiu exekučného súdu o žiadosti súdneho exekútora došlo po uplynutí zákonnej 15-dňovej lehoty a s takým časovým oneskorením (viac ako 295 dní), ktoré je potrebné s ohľadom na právnu zložitosť veci a potrebu spolupráce s účastníkmi konania hodnotiť ako prieťahy v konaní. Odpoveď, či došlo k vydaniu, resp. nevydaniu rozhodnutia exekučného súdu v zákonom ustanovenej lehote, poskytuje ust. § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. v znení účinnom do 01. 06. 2010, a teda v čase začatia exekučného konania (ďalej len „Exekučný poriadok“) s ohľadom na skutočnosť, že návrh na vykonanie exekúcie bol exekútorovi doručený dňa 31. 05. 2010 (viď zápisnica zo dňa 31. 05. 2010).

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Odvolací súd, v zhode so súdom prvého stupňa, zastáva názor, že z prejavu vôle normotvorcu obsiahnutom v zhora citovanom ustanovení plynie záver, podľa ktorého 15-dňová lehota od doručenia žiadosti exekútora pre exekučný súd sa vzťahovala len na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Prejav vôle vyjadrený v právnej norme je totiž potrebné ozrejmiť výkladovými metódami, ktoré zachovávajú autenticitu sledovaného zámeru, čo umožňuje výklad doslovný, gramatický a systematický, pričom niet dôvodu pre použitie analógie. V tejto súvislosti je zvlášť významné, že úmyslom zákonodarcu bolo práve zefektívnenie exekučného konania v snahe dosiahnuť, aby poverenie na vykonanie exekúcie nebolo zdržiavané nečinnosťou exekučného súdu, a tak prispieť k lepšej vymožitelnosti práva. Táto požiadavka však stráca svoj základný význam a opodstatnenosť v prípade, že niet exekučného titulu pre jeho rozpor so zákonom ako materiálneho predpokladu každej exekúcie. Neznamená to však, že i vtedy exekučné konanie nemusí naplniť právo účastníka na prejednanie veci v primeranej lehote a bez zbytočných prieťahov vyplývajúce z čl. 48 ods. 2 ústavy a článku 6 ods. 1 Dohovoru, aby sa tak odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Pokiaľ by ale zákonodarca mal úmysel, aby 15-dňová lehota exekučného súdu dopadala i na rozhodnutie, ktorým zamietne žiadosť exekútora o udelenie poverenia, bol by to explicitne zakotvil spôsobom ako v niektorých ďalších ustanoveniach Exekučného poriadku, napr. v ust. § 44 ods. 8, § 50 ods. 2 Exekučného poriadku, v ktorých uložil exekučnému súdu rozhodnúť (či už pozitívne alebo negatívne) v tam stanovenej lehote, na rozdiel od ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, kde uložil exekučnému súdu do 15 dní od doručenia žiadosti „poveriť“ exekútora, aby exekúciu vykonal. Obdobnú paralelu možno nájsť i v odvolaní proti rozhodnutiam v exekučnom konaní, ktoré v zásade nie je prípustné (§ 202 ods. 2 OSP), pokiaľ Exekučný poriadok výslovne vo svojich ustanoveniach nezakotvuje, že odvolanie prípustné je a taktiež i v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku (napr. § 16 ods. 1, § 75 ods. 4, 5, § 92 ods. 5, § 95 ods. 3 atď.), ktoré sa na exekučné konanie použijú, ak Exekučný poriadok neustanovuje inak (§ 251 ods. 4 OSP). S ohľadom na cieľ a zásady Exekučného poriadku, na ktorých je budovaný, preto jeho ust. § 44 ods. 2 nie je možné interpretovať rozširujúcim spôsobom tak, ako to predkladá žalobca. Odvolacím súdom zastávaný názor v konečnom dôsledku, s prihliadnutím na vzájomné súvislosti a účel sledovaný právnou úpravou, nemožno označiť ani za neprimeraný alebo svojvoľný výklad práva upierajúci základné práva a slobody, súčasťou ktorých je i právo na súdnu ochranu. Vychádzajúc z týchto záverov v danej veci s ohľadom na skutočnosť, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola exekučným súdom zamietnutá, nedošlo tak z jeho strany k porušeniu povinnosti vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote.

Rovnako tak v sporom dotknutom exekučnom konaní neboli preukázané žalobcom avizované zbytočné prieťahy, ktoré tvrdenie podliehalo prieskumnej činnosti súdu z hľadiska platnej právnej úpravy § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v čase vzniku zodpovednostného vzťahu. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy,

každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Právo každého na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu, zakotvuje i čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru. V tomto smere rozsiahla rozhodovacia prax ústavného súdu ustálila, že pri rozhodovaní, či vo veci došlo k prieťahom v konaní, sa zohľadňujú tri kritériá, ktorými sú: právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka konania a spôsob, akým súd v konaní postupoval. Hodnotiac postup exekučného súdu z hľadiska týchto kritérií s ohľadom na okolnosti danej veci, ktoré súd prvého stupňa popísal v odôvodnení preskúmaného rozsudku a s ktorými sa odvolací súd plne stotožňuje, nemožno vzhľadnúť v jeho postupe zbytočné prieťahy. Tento záver je súladný i s konštantnou judikatúrou Ústavného súdu SR, podľa ktorej pri posúdení, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR sa síce prihliada na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone, ale ich nedodržanie sa automaticky považuje za porušenie uvedeného základného práva, pretože v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Pojem „zbytočné prieťahy“ je autonómny a nemožno ho vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možno kvalifikovať ako zbytočné prieťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR (porovnaj II. ÚS 64/97, I. ÚS 63/00, I. ÚS 16/02).

K žalobcom posledne tvrdenému dôvodu nesprávneho úradného postupu v súvislosti so zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pre rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom, v dôsledku čoho nie je spôsobilým exekučným titulom, odvolací súd nepovažuje za zmysluplné sa bližšie vyjadrovať a v podrobnostiach odkazuje na správne a presvedčivé dôvody napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa. Poukazuje ďalej len na to, že v tomto smere sú právne závery ustálené judikatúrou Najvyššieho súdu SR aj Ústavného súdu SR a odvolací súd nemá dôvod sa od nich odkloniť. V konečnom dôsledku sú dobre známe i samotnému žalobcovi, resp. by mu mali byť, keďže mu ako oprávnenému v exekučných veciach boli doručené tisíce rozhodnutí, týkajúcich sa danej problematiky. Za daných okolností, tak i podľa názoru odvolacieho súdu žalobca nepreukázal, že zo strany exekučného súdu došlo k nesprávne úradnému postupu v zmysle § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., čím nebol naplnený základný predpoklad pre zodpovednosť žalovanej za žalobcom v tomto konaní požadovanú náhradu škody a nemajetkovú ujmu. Odvolací súd ale tiež dodáva, že pokiaľ žalobca nedisponoval spôsobilým exekučným titulom, nemohol sa v rámci exekúcie vôbec domôcť ani nároku od povinnej vyplývajúcejmu mu z úverovej zmluvy, a preto s rozhodcovským rozsudkom ako nulitným aktom v exekučnom konaní sa ani nemôže spájať vznik akejkoľvek škody oprávneného pre samotnú nemožnosť realizácie exekúcie. Premieta sa tu zásada, podľa ktorej „na neprávne nemožno stavať právo“.

Záverom odvolací súd konštatuje, že hoci žalobca ani nekonkretizoval svoj odvolací dôvod a postup prvostupňového súdu v konaní, ktorým malo dôjsť k odňatiu mu možnosti konať pred súdom, odvolací súd po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, takúto vadu konania podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP nezistil. I ďalšie skutočnosti vytýkané žalobcom v jeho odvolaní sú buď bez právneho významu, alebo sa preskúmaného rozsudku vôbec netýkajú.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 OSP tak, že v odvolacom konaní úspešnej žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže žalovaná návrh na priznanie náhrady trov odvolacieho konania nepodala.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.